

Project Update: January 2019

It took very long to receive permission from the Department of National Parks and Wildlife Reserve as camera trapping inside the national park is not allowed nowadays. But finally I got the permission for camera trapping as well. I have already started my field work and will be soon updating my progress report as well.

The conservation awareness materials that I have already printed, i.e. Pamphlets, t-shirts and flexi prints below:

लोपोन्मुख लघुकर्ण खरायो संरक्षणमा हातेमालो गरौं
Let's Take a Step to Conserve Hispid Hare

संरक्षणका लागि के गर्ने ??

- 1) संरक्षणको सुविधा राखिएको लघुकर्ण खरायोलाई मध्यनजर गरि कार्यान्वयन बनाउने र कार्यान्वयन गर्नुपर्ने ।
- 2) शिनिहरूको बासस्थान संरक्षण गर्ने ।
- 3) आम जनमानसमा लघुकर्ण खरायो सम्बन्धि जनचेतना जागृत गराउने ।
- 3) यस खरायो सम्बन्धि अध्ययन अनुसन्धानलाई अझ बढि प्रभावकारी बनाउने ।

संरक्षण किन गर्ने ??

- 1) संकटापन्न सुविधा रहेको पूडके खरायो लोप हुनबाट बचाउन ।
- 2) जैविक विविधताको संरक्षण गर्न ।
- 3) पारिस्थितिक पधतिलाइ सन्तुलित राख्न ।

The Rufford Foundation
www.rufford.org @ruffordgrants

SMCF

Save Hispid Hare

© Bed Bahadur Khadka

Endangered!! We still have time, Extinction!! it's forever

The Rufford Foundation
www.rufford.org @ruffordgrants

SMCF

संकटमा किन छन् त ?

- 1) उपयुक्त बासस्थानको विनाश ।
- 2) घाँसे मैदान व्यवस्थापनका लागि आगलागी ।
- 3) कृषिमा अव्यवस्थित विषादीको प्रयोग ।
- 4) उपयुक्त कार्ययोजनाको कमी ।

संरक्षण किन गर्ने ?

- 1) संकटापन्न सुचिमा रहेको पूड्के खरायो लोप हुनबाट बचाउन ।
- 2) जैविक विविधताको संरक्षण गर्न ।
- 3) पारिस्थितिक पद्धतिलाई सन्तुलित राख्न ।

संरक्षणका लागि के गर्ने ?

- 1) संरक्षणको सुचिमा राखिएको लघुकर्ण खरायोलाई मध्यनजर गरि कार्यनिर्वाह बनाउने र कार्यान्वयन गर्नुपर्ने ।
- 2) यिनीहरूको बासस्थान संरक्षण गर्ने ।
- 3) आम जनमानसमा लघुकर्ण खरायो सम्बन्धि जनचेतना जागृत गराउने ।
- 4) यस खरायो सम्बन्धि अध्ययन अनुसन्धानलाई अझ बढि प्रभावकारी बनाउने ।

लोपोन्मुख लघुकर्ण खरायो संरक्षणमा हातेमालो गरौं ।

Ruffor
Foundation
www.ruffor.org@gmail.com

शुभ जानकारीको लागि
साना स्तनधारी प्राणी संरक्षण तथा अनुसन्धान फाउन्डेसन
काठमाण्डौ, नेपाल
पोस्ट बक्स नं. ९०९२
ईमेल: info@smcrf.org, smcrfnepal@gmail.com
Pratichhya Shrestha Phone: 9847044720
Email: sthpraticchya@gmail.com
वेबसाइट: www.smcrf.org

Lets take a step for the conservation of Hispid Hare

परिचय

दक्षिण एसियाका केहि स्थानहरूमा मात्र पाइने लघुकर्ण खरायो एउटा लोपोन्मुख खरायो प्रजाती हो । आकार, प्रकार, रूपमा अन्य खरायो भन्दा भिन्न प्रकारको भएकाले यो खरायोलाई सजिलैसँग पहिचान गर्न सकिन्छ । लघुकर्ण खरायो Family- Leporidae र Order- Lagomorpha मा पर्ने साना स्तनधारी जनावर हो । प्रायः देख्न नसकिने अल्पसंख्यक यो खरायोलाई नेपालको संरक्षित वन्यजन्तुको सुचिमा समेत राखिएको छ । यसको आकार अन्य खरायो भन्दा निकै सानो हुने भएकाले यसलाई पूड्के खरायो पनि भनिन्छ । पूड्के खरायोलाई अङ्ग्रेजीमा Hispid Hare भनिन्छ भने वैज्ञानिक नाम *Caprolagus hispidus* Pearson, 1839 हो ।

शारीरिक संरचना

लघुकर्ण खरायोको शरीरको लम्बाई ४०-५० सेन्टीमिटर हुन्छ भने तौल २ देखि २.५ किलो ग्राम सम्म हुन्छ । यसको कान र पुच्छर अन्य खरायो भन्दा निकै सानो हुने गर्छ । यसको कान करिब ५-६ से.मी लामो हुन्छ भने पुच्छर करिब २-३ सेन्टीमिटर लामो हुन्छ । यसको शरीरको माथिल्लो भाग गाढा खैरो रङ्गको रौले ढाकेको हुन्छ भने तल्लो छाती र घाँटितिरको रौले खरानी रङ्गको हुन्छ । पेटतिरको भाग भने सेतो रौले ढाकिएको हुन्छ । पुच्छरको रौले पनि खैरा हुन्छन् । अन्य खरायोको तुलनामा यो खरायोको थुतुनो थुतुने अथवा बूच्चो हुन्छ । यसलाई आकारकै आधारमा किसानहरूले ठूलो मूसा पनि भन्ने गरेका छन् ।

आहारा

लघुकर्ण खरायोले घाँसको कलिला टुसा, गुलियो घाँस प्रजातिका जराहरू खान मन पराउँछ । यसले खर, ढड्डीका जरा र कलिला मुना खाएको देखिन्छ ।

बासस्थान र वितरण

लघुकर्ण खरायो अन्य खरायो भन्दा सानो क्षेत्रमा रहन्छ । यसको बासस्थान प्रायः उष्ण घाँसे मैदान, घाँसे ढड्डी भएका ओसिला नदी किनारका फाँटहरू र निकुञ्जहरू हुन् । यस खरायोलाई नेपाल लगायत भारत, भुटान र बर्गलादेशबाट रेकर्ड गरिएको छ । नेपालमा लघुकर्ण खरायो शुक्ला फाँटा राष्ट्रिय निकुञ्ज, बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज र चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जमा पाइने तथ्य अध्ययन अनुसन्धानले बताएको छ ।

स्वभाव

पूड्के खरायो बिहान र साँझ सबैभन्दा बढि सक्रिय हुन्छ । यो खर, ढड्डी मिलाएर ओछ्यान बनाई बस्दछ तर यसले ठूलो खन्दैन । अन्य खरायो जस्तो हूलमा नबसी जोडामा बस्छ । यो खरायो धेरै दौडन सक्तैन र ठूलो पनि बनाउँदैन र खतरा आइपर्दा वा समात्दा मसिनो च्याँक आवाज निकाल्छ । यिनीहरूको औसत आयु १० देखि १२ वर्ष रहेको पाइन्छ ।

प्रजनन

यिनीहरू प्रायः जाडो याममा प्रजनन कार्यमा सक्रिय देखिन्छन् । यिनीहरू करिब ३५ देखि ४५ दिन गर्भावस्थामा रही १ देखि २ वटासम्म बच्चा जन्माउँछन् ।